

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és filozófia kar
1.3 Intézet	Magyar történeti intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Mesteri
1.6 Szak / Képesítés	A történelemtanítás didaktikája (magyar nyelven)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Történelem szakmódszertan						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Toth Szilárd, docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Toth Szilárd, docens						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					24
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					24
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	98				
3.8 A félév össz-óraszámja	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> A pedagógia alapjai+Tantervelmélet, Oktatás- és értékelélmélet
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none">

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Projektor, számítógép, szemléltető eszközök, laboratórium
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Projektor, számítógép, szemléltető eszközök, laboratórium

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C.1 Oktatási stratégiák, módszerek és eszközök felismerése, kombinálása az oktatási célok/követelmények függvényében • C.2 Az értékelési folyamat folyamatossága, fejlesztő jellegének alkalmazása
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagógiai helyzetek iránti nyitott és pozitív problémamegoldó képesség • Pozitív értékelési attitűd

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A didaktikai elméleti ismeretek problémaközpontú közvetítése, a pedagógussá váláshoz szükséges szaktudományi ismeretek bővítése a tanárookra jellemző, általános sajátosságokból eredő jellegzetességek kialakítása és fejlesztése, amelyek a hallgatók segítségével lesznek a tervezésben és a megvalósításban (a pedagógiai gyakorlatban), a tanulók számára jelentőségteljes történelmi ismeretek elsajátításában.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A történelem elsajátításában a tudományos tartalmakból kiválogatott összetevők, az analitikus programok, a tankönyvek és a didaktikai segédesszközök, az iskolai oktatásban kiemelkedő jelentőségű szempontok elemzése; ▪ sajátos és jellegzetes oktatói tevékenység szakszerű tervezése; ▪ a tanulók haladó gondolkodásának, kritikai gondolkodásának a kialakítása; ▪ a nevelői tevékenység és a tanulói teljesítmény értékelése felhasználva a megfelelő értékelési módszereket és eszközöket; ▪ az oktatás korszerűsítésének biztosítása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető előadás. A történelemtanítás módszertana fogalom megmagyarázása, könyvészet ismertetése, vizsgafeltételek ismertetése.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
2. A történelemtanítás fejlődése a társadalmi igények tükrében	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
3. A történelemtanítás sajátos nevelési, oktatási és képzési feladatai	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	

4. A közoktatás elvei, céljai és feladatai. Az alaptanterv, helyi tanterv célja, tartalma és követelményrendszere	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
5. A történelemóra és mozzanatai.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
6. A történelemtanítás módszerei.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
7. A történelemtanítás során alkalmazott didaktikai eszközök: szöveges oktatási eszközök	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
8. A történelemtanítás során alkalmazott didaktikai eszközök: vizuális didaktikai eszközök.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
9. A történelemtanítás során alkalmazott didaktikai eszközök: auditív és audióvizuális didaktikai eszközök.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
10. A történelemtanítás során alkalmazott didaktikai eszközök: komplex didaktikai és feladatmegoldási eszközök.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
11. Munkáltatás, önálló tanulói munka és változatai: tankönyv, munkafüzet, feladatlap, komputerizált tanulás.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
12. A diák információismeretének és logikus gondolkodásmódjának a felmérése.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
13. A módszer megválasztását meghatározó tényezők: nevelési feladat, tanítási egység tartalma, osztályösszetétel, tanári személyiség	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
14. A történelemtanítás problémacentrikus szervezése pedagógiai és szakmai célok figyelembevételével. Óratípusok bemutatása.	Előadás, szemléltetés, PowerPoint bemutató, megbeszélés	
<p>Könyvészet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) Berencz János: <i>Diák és tananyag</i>, Budapest, 1994. 2.) Birta Székely Noémi, Fóris Ferenczi Rita (szerk.): <i>Pedagógiai Kézikönyv</i>, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2007. 3.) Boros Dezső: <i>A didaktika alapfogalmai</i>, Budapest, 1993. 4.) Felezeu Calin: <i>Didactica istoriei</i>, Cluj-Napoca, 2003. 5.) Kovács Z. – Barbu E.: <i>Aktív oktatási módszerek példatára</i>. BBTE, Tanártovábbképző Intézet, Kolozsvár, 2002. 6.) Stamatescu M.: <i>Predarea – învățarea istoriei și noile tehnologii de informare și documentare</i>, București, 2000. 7.) Toth Szilárd: <i>Kompetenciaorientált történelemtanítás</i>, Egyetemi Műhely Kiadó, Cluj-Napoca, 2018. 8.) Toth Szilárd: <i>A történelemtanítás didaktikája</i>, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2009. 		

9.) Toth Szilárd: „A romániai magyar nyelvű általános- és középiskolai történelemtanítás során leggyakrabban felmerülő problémák a XXI. század elején”, In: *Anuarul Institutului de Pregătire Didactică*, nr. 3, 2008-2009, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2010, p. 348-353

10.) Toth Szilárd: „A kompetencia-orientált oktatás Romániában – a történelemtanítás általános és specifikus kérdései”, in *Partiumi Egyetemi Szemle*, XI. évfolyam – 2012/2, Nagyvárad, p. 37-57.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető szeminárium (feladatok megbeszélése, követelmények tisztázása, ismerkedés, szakmai önismeret fejlesztésének jelentősége).	Megbeszélés, csoportmunka	
2. Tankönyvválasztás és használat	Megbeszélés, csoportmunka	
3. A tanulás eszközei: a taneszköz fogalma, az eszközök rendszerezése, a taneszközök és a média-kiválasztás, szakirodalom, munkalapok, feladatlapok	Megbeszélés, csoportmunka	
4. A történelmi laboratórium kialakításának elvei	Megbeszélés, csoportmunka	
5. A szemléltetés módszerei és eszközei	Megbeszélés, csoportmunka	
6. A tanítási óra tervezése és szervezése, az óraterv készítésének lépései, óraelemzési szempontok	Megbeszélés, csoportmunka	
7. A különböző módszerek és didaktikai eszközök sikeres ötvözése a történelemórán. A lecke-terv felépítése.	Megbeszélés, csoportmunka	
8. A történelemtanítás módszereinek sikeres alkalmazása az órán	Megbeszélés, csoportmunka	
9. A történelemtanítás során alkalmazott didaktikai eszközök sikeres alkalmazása az órán	Megbeszélés, csoportmunka	
10. A történelmi kirándulás megszervezésének pedagógiai és szakmódszertani szempontjai	Megbeszélés, csoportmunka	
11. Történelem szakkör szervezése	Megbeszélés, csoportmunka	
12. A világháló alkalmazásának lehetőségei a történelem tanításában és tanulásában	Megbeszélés, csoportmunka	
13. A történelmi feladatlapok összeállításának módszertana és értékelés alapelvei	Megbeszélés, csoportmunka	
14. A történelemtanár órán kívüli tevékenysége	Megbeszélés, csoportmunka	
Könyvészet:		
1.) Berencz János: <i>Diák és tananyag</i> , Budapest, 1994.		
2.) Birta Székely Noémi, Fóris Ferenczi Rita (szerk.): <i>Pedagógiai Kézikönyv</i> , Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2007.		
3.) Boros Dezső: <i>A didaktika alapfogalmai</i> , Budapest, 1993.		

- 4.) Felezeu Calin: *Didactica istoriei*, Cluj-Napoca, 2003.
- 5.) Kovács Z. – Barbu E.: *Aktív oktatási módszerek példatára*. BBTE, Tanártovábbképző Intézet, Kolozsvár, 2002.
- 6.) Stamatescu M.: *Predarea – învățarea istoriei și noile tehnologii de informare și documentare*, București, 2000.
- 7.) Toth Szilárd: *Kompetenciaorientált történelemtanítás*, Egyetemi Műhely Kiadó, Cluj-Napoca, 2018.
- 8.) Toth Szilárd: *A történelemtanítás didaktikája*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2009.
- 9.) Toth Szilárd: „A romániai magyar nyelvű általános- és középiskolai történelemtanítás során leggyakrabban felmerülő problémák a XXI. század elején”, In: *Anuarul Institutului de Pregătire Didactică*, nr. 3, 2008-2009, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2010, p. 348-353
- 10.) Toth Szilárd: „A kompetencia-orientált oktatás Romániában – a történelemtanítás általános és specifikus kérdései”, in *Partiumi Egyetemi Szemle*, XI. évfolyam – 2012/2, Nagyvárad, p. 37-57.

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma megfelel a tantervmélet, oktatásmélet, szakmódszertanok, valamint a szervezés tan hazai és nemzetközi képviselői által relevánsnak minősített információkat. Hatékonyan járul hozzá az iskolai tanárok képzésére vonatkozóan előírt alap- és keresztkompetenciáinak alakításához.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Aktív részvétel	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Folyamatosan teljesítendő feladatok	portfólió	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Pedagógiai szakmai portfólió összeállítása 			

Kitöltés dátuma

2020. 07. 20.

Előadás felelőse

Dr. Toth Szilárd

Szeminárium felelőse

Dr. Toth Szilárd

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020. 07. 20.

Intézetigazgató

Dr. Nagy Róbert Miklós